

Legislatívne zmeny od 1. 1. 2022

Ing. Silvia Hallová, LL.M., DiplFR
Tax Partner

Mgr. Ľubomíra Murgašová
Tax Manager

Agenda

Legislatívne zmeny s účinnosťou od 1.1.2022:

- Sumarizácia zmien v ZDP (FO, PO)
- Zákon o DPH
- Daňový poriadok
- Zákon o účtovníctve
- Obojsmerná elektronická komunikácia
- E-faktúra

Legislatíva

- Zákon č. 413/2002 Z. z. o účtovníctve („**Zákon o účtovníctve**“)
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov („**ZDP**“)
- Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov („**ZDPH**“)
- Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní („**daňový poriadok**“)
- Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce („**Zákonník práce**“)

Novela Zákona o dani z příjmů

Stravovanie zamestnancov

(§ 5 ods. 7 písm. b), novela Zákonníka práce)

- Upravuje sa suma oslobodenia od dane do výšky 55% hodnoty stravného poskytovaného na pracovnej ceste, t.j. **maximálne 2,81 EUR**
- Rovnaké pravidlá platia bez ohľadu na formu uplatneného stravovania.
- Možnosť poskytovania stravovania za mesačné obdobie spätne, schválená nebola.

Zamestnanecké benefity

(§ 5 sa ods. 7 písm. r)

- Nepeňažné plnenie poskytnuté zamestnancovi **v úhrnnej sume najviac 500 eur** za zdaňovacie obdobie od všetkých zamestnávateľov **bude oslobodené od dane**, ak zamestnávateľ takto vynaložené prostriedky **neuplatní ako výdavky (náklady)** na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov.
- Oslobodenie od dane sa bude vzťahovať na nepeňažné plnenia poskytnuté a zúčtované zamestnancom po 31. decembri 2021.

Reverzné hybridné nesúlady

(§ 17j a ďalšie ustanovenia)

- Ako hybridný nesúlad sa označuje situácia, v ktorej dve daňové jurisdikcie odlišne pristupujú k uplatneniu svojich daňových pravidiel, čo sa v konečnom dôsledku môže prejavovať ako **získanie daňovej výhody** na strane daňového subjektu.
- Štát, v ktorom je transparentná spoločnosť založená (v.o.s. alebo k.s.) by ju mal považovať za samostatného daňovníka, ak takto na spoločnosť nahliada jej nerezidentský zakladateľ (zriaďovateľ – väčšinový vlastník, väčšina v hlasovacích právach), a to v rozsahu tých príjmov, ktoré inak nebudú zdanené, či už v štáte založenia spoločnosti, alebo v štáte príjemcu (spoločníka).
- Kategória väčšinového podielu je definovaná tým spôsobom, že jeden alebo viacero prepojených nerezidentských daňovníkov má v hybridnom subjekte zriadenom alebo usadenom v členskom štáte celkovú priamu alebo nepriamu účasť vo výške **aspoň 50 % na hlasovacích právach, základnom imaní alebo právach na podiel na zisku**.
- Netýka sa subjektu kolektívneho investovania, ktorý má široký okruh podielnikov, diverzifikované portfólio cenných papierov a podlieha regulácii v oblasti ochrany investora v Slovenskej republike.

Oznamovacia povinnosť:

- § 49a ods. 9 ZDP – oznamuje spoločník v.o.s., komplementár k.s. alebo príjemca príjmu od subjektu s/bez právnej subjektivity, ak spĺňa podmienky podľa §17j ods. 3 písm. a) a b) ZDP
- Osobitné tlačivo
- § 52zzk ZDP – existujúci spoločníci vid'. vyššie do 31.1.2022.
- Nesplnenie oznamovacej povinnosti § 49a ods. 10 ZDP.

Reverzné hybridné nesúlady

PRÍKLAD

Spoločnosť ABC je verejnou obchodnou spoločnosťou so sídlom v SR, ktorá má štyroch spoločníkov, a to spoločnosť O, P, R a S. Spoločnosti O, P a R majú sídlo v SR a sú daňovníkmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou. Spoločnosť S je slovenským daňovým nerezidentom. Ako sa v tomto prípade posúdia ustanovenia o podiele na zisku z pohľadu uplatnenia § 17j ZDP o zdanení reverzných hybridných subjektov?

- Podmienkou uplatnenia mechanizmu zdanenia reverzných hybridných subjektov je okrem iného dosiahnutie kvalifikovanej účasti na základnom imaní, hlasovacích právach (priamy alebo nepriamy podiel) a zisku vo výške najmenej 50 % a závislosť strán.
- Traja spoločníci verejnej obchodnej spoločnosti sú slovenskými daňovými rezidentmi a zo zadania nevyplýva ani ich vzájomná závislosť – ich podiely na zisku sa preto **nebudú** zahŕňať do výpočtu účasti daňového nerezidenta – spoločnosti S. Relevantná bude preto len výška podielu na zisku spoločnosti S.
- Zisk určený na rozdelenie sa delí medzi spoločníkov rovným dielom. Podiel spoločníka S na zisku v spoločnosti ABC dosahuje výšku 25 %, čo nepostačuje na spustenie mechanizmu pre zdanenie reverzného hybridného subjektu. V uvedenom príklade tak nie sú splnené zákonné predpoklady pre existenciu reverzného hybridného subjektu.

Zníženie poplatku za APA

(§ 18 ods. 7 ZDP), novela Daňového poriadku

Znižuje sa suma poplatku za vydanie rozhodnutia o odsúhlasení metódy ocenenia pri transferovom oceňovaní pre daňové subjekty, ktoré sa podľa indexu daňovej spoľahlivosti považujú za vysoko spoľahlivé, na polovicu.

- Jednostranná APA: z 10 000 na 5 000 eur
- Dvojstranná/multilaterálna APA: z 30 000 na 15 000 eur.

Zníženie odpočtu výdavkov na R&D

(§ 30c ods.1 e), novela Daňového poriadku

- Znižuje sa suma tzv. superodpočtu výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj zo sumy 200 % na **100 %** vynaložených výdavkov (nákladov)

Odpočet výdavkov (nákladov) na investície

(§ 30e, novela Daňového poriadku)

- Daňovník si bude môcť dodatočne uplatniť odpočet výdavku (nákladu) vo výške od 15% až do 55% z daňového odpisu uplatneného z investovaného majetku v príslušnom zdaňovacom období.
- Percentuálna výška odpočtu bude závisieť od:
 - plánovanej výšky % preinvestovania priemernej hodnoty investícií a
 - hodnoty preinvestovania tejto plánovanej priemernej hodnoty investícií ustanovených v investičnom pláne za obdobie 4 rokov v mil. eur.
- Investícia = investícia do výrobného a logistického systému skladajúceho sa zo zariadení, strojov, prídavných zariadení, automatizačnej techniky a komunikačnej techniky vrátane softvéru pre riadenie výrobného a logistického procesu spôsobilého v reálnom čase vymieňať, spracovávať a archivovať digitalizované údaje s cieľom optimalizácie tohto procesu.
- Odpočet výdavkov (nákladov) na investície je možné uplatniť počas doby odpisovania príslušného majetku, avšak najviac počas 10 bezprostredne po sebe nasledujúcich ZO.

Odpočet výdavkov (nákladov) na investície

(§ 30e, novela Daňového poriadku)

Preinvestovaná priemerná hodnota investícií v percentách	Hodnota plánovanej výšky preinvestovania priemernej hodnoty investícií v mil. eur		
	viac ako 1 do 20 vrátane	viac ako 20 do 50 vrátane	viac ako 50
od 700 % - do 1 399,99 %	15 %	25 %	50 %
od 1 400 % a viac	20 %	30 %	55 %

- Podmienky pre uplatnenie odpočtu výdavkov (nákladov) na investície:
 - ide o investíciu zaradenú do užívania alebo do obchodného majetku (v prípade fyzickej osoby) počas obdobia investičného plánu,
 - zdaňovacie obdobie daňovníka počas obdobia investičného plánu trvá nepretržite 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov,
 - ide o investíciu do majetku, ktorý spĺňa ustanovené podmienky (uvedených v prílohe č. 3 Zákona o dani z príjmov),
 - daňovník neuplatní prerušenie odpisovania majetku, na ktorý sa uplatňuje odpočet.

Odpočet výdavkov (nákladov) na investície

PRÍKLAD

Daňovník – právnická osoba obstarala a zaradila do užívania majetok:

- V roku 2018 v úhrnnej sume 300 000 eur;
- V roku 2019 v úhrnnej sume 200 000 eur;
- V roku 2020 v úhrnnej sume 100 000 eur.

Priemerná hodnota investícií = $(300\,000 + 200\,000 + 100\,000)/3 = 200\,000$ (aritmetický priemer).

Zároveň musí daňovník počas obdobia investičného plánu 2022-2025 zaradiť do užívania investíciu v úhrne plánovaného preinvestovania, t. j. 700% priemernej hodnoty investícií.

Keďže priemerná hodnota investícií je 200 000 eur, daňovník musí preinvestovať najmenej $(200\,000 \times 700\%) = 1\,400\,000$ eur. V opačnom prípade stráca nárok na uplatnenie odpočtu v príslušnom zdaňovacom období a zároveň by bol povinný podať dodatočné daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňoval tento odpočet.

Daňovník – právnická osoba, sa rozhodla realizovať investície do produktívneho majetku. Vypracovala si investičný plán na roky 2022 – 2025. Výšku preinvestovania ustanovila vo výške 700% (viď. predchádzajúci slide). V januári 2022 daňovník obstaral kúpou a zaradil do užívania nový doteraz neodpisovaný stroj na tvarovanie kovov. Stroj je zaradený do OS 2 s dobou odpisovania 6 rokov v sume 540 000 Eur.

Majetok je uvedený v prílohe č. 3 ZDP a jeho súčasťou je softvérové vybavenie zamerané na zabezpečenie a sledovanie kvality výrobku a výrobného procesu s vyhodnocovaním prípadnej poruchovosti výroby.

Keďže daňovník si zvolil výšku preinvestovania 700% a vykonal v roku 2022 investíciu, ktorú zaradil do užívania, môže si v ZO 2022 – 2027 uplatniť odpočet výdavkov na investície vo výške 15% daňového výdavku – daňového odpisu z tohto majetku $(540\,000/6 = 90\,000 \text{ eur}) \times 15\% = 13\,500 \text{ eur}$.

- Daňový odpis v roku 2022 = 90 000 eur
- Odpočet podľa § 30e v roku 2022 = 13 500 eur.

Investície - technické zhodnotenie vykonávané na plne neodpisovanom hmotnom majetku (§ 22 ods. 6 písm. e), § 25 ods. 2)

- Iným majetkom pre účely ZDP je aj technické zhodnotenie **vykonané na plne neodpísanom hmotnom majetku uvedenom v prílohe č. 3 vyššie ako 1 700 eur v súvislosti s novou prílohou č. 3 k majetku pre účely odpočtu výdavkov (nákladov) na investície podľa § 30e.**
- Ustanovenie sa prvýkrát uplatní na hmotný majetok, počítačový program (softvér) a iný majetok zaradený do užívania alebo zaradený do obchodného majetku v období, na ktoré sa vypracováva investičný plán, pri podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie, ktoré začína najsôr po 31. decembri 2021.

Daňový bonus na dieťa

(§ 33 ods. 1 písm. c)

Za mesiac január 2022 a nasledujúce mesiace suma daňového bonusu je:

- a) **22,17 eura** mesačne,
- b) **dvojnásobok sumy podľa písmena a)** mesačne, ak vyživované dieťa nedovršilo šesť rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši šesť rokov veku, alebo
- c) **1,85-násobok sumy podľa písmena a)** mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo šesť rokov veku a nedovršilo 15 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši 15 rokov veku;
 - To neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu [§ 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z.].
 - Daňovník vyživujúci dieťa má možnosť rozhodnúť sa, či bude poberať daňový bonus alebo či bude uplatňovať dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa, pričom ak sa na dieťa poskytuje predmetná dotácia, daňovníkovi nárok na daňový bonus **zanikne**.

Novela Zákona o DPH

Povinnosť oznamovania BÚ pre platiteľov DPH

(§ 6, 85kk)

- Platitelia DPH registrovaní do 15.11.2021, sú povinní oznámiť každý vlastný BÚ, ktorý požívajú na podnikanie (prijímanie a odosielanie platieb) **do 30.11.2021**. Noví platitelia oznamujú BÚ **bezodkladne**.
- FR SR zverejnila na svojej webovej stránke formulár na oznámenie bankových účtov.
- Platiteľom bol odoslaný do ich schránok na portáli finančnej správy predvyplnený formulár s identifikačnými údajmi a číslami BÚ, ktoré má finančná správa k dispozícii.
- Za DPH skupinu je potrebné oznámiť všetky bankové účty. Oznámenia podá zástupca skupiny.
- Všetky zmeny ohľadom bankových účtov používaných na podnikanie sa musia oznamovať bezodkladne.
- Je možné dobrovoľne oznámiť aj iný ako vlastný BÚ, napr. skupinové účty
 - Ustanovenie § 6 ods. 7 ustanovuje, že ak platiteľ oznámi cudzí účet, považuje sa takýto účet za jeho vlastný.
 - Vlastník účtu ručí spoločne a nerozdielne za neuhradenú DPH v lehote uvedenú na faktúre

Tlačivo na oznámenie BÚ

▼ Daň z pridanej hodnoty

- Daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty
- Kontrolný výkaz pre daň z pridanej hodnoty
- OSS Daňové priznanie
- OSS Formulár vylúčenia
- OSS Registračný formulár

▼ Oznámenie o účtoch používaných na podnikanie

OZN6DPHv21

Oznámenie o účtoch používaných na podnikanie
a § 85kk zákona

Oznámenie

o účtoch používaných na podnikanie platiteľa

podľa § 6 a § 85kk zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „bankový účet“)

Údaje o platiteľovi

Identifikačné číslo pre DPH *

SK

☐ FO

☐ PO

Fyzická osoba

Titul pred menom

Titul za priezviskom

Meno *

Priezvisko *

Právnická osoba

Obchodné meno alebo názov *

Adresa trvalého pobytu fyzickej osoby/adresa sídla právnickej osoby

Ulica

Súpisné číslo

Obec *

Orientačné číslo

Štát *

PSČ

Číslo bankových účtov vedených u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb

Číslo bankového účtu vedeného u tuzemského poskytovateľa platobných služieb

IBAN

☐ Vlastný účet

☐ Účet patriaci inej osobe

☐ Začatie používania účtu

Dátum začatia používania účtu

☐ Ukončenie používania účtu

Dátum ukončenia používania účtu

Konzekvencie v súvislosti s oznamovacou povinnosťou

(§ 6, 85kk)

-
- Vrátenie negatívnej sumy dane, preplatkov a nadmerných odpočtov iba na oznámený bankový účet (v prípade viacerých účtov, treba požiadať o vrátenie nadmerného odpočtu iba na želaný účet samostatne), nadmerný odpočet sa vráti do 10 dní od oznámenia BÚ
 - Ručenie za daň
 - Možnosť rozdelenia úhrady za dodávaný tovar alebo službu (tzv. split-payment)
 - Ak uvedie nesprávne, nepravdivé alebo neúplné údaje, daňový úrad uloží pokutu až do výšky 10 000 eur
 - Za neoznámenie bankového účtu možno vyrubiť pokutu od 30 eur do 3 000

Inštitút ručenia za daň

(§ 69 ods. 14 písm. c)

- Ak odberateľ uhradí DPH svojmu dodávateľovi na iný BÚ, ako na jeho oznámený BÚ, ktorý je zverejnený v zozname na stránke finančnej správy **v deň zadania platobného príkazu**, bude tento odberateľ ručiť v prípade, ak dodávateľ neuhradí DPH povinnosť finančnému úradu.
- Finančná správa bude zverejňovať zoznam všetkých oznámených bankových účtov.
- Je nevyhnutné nastaviť overovacie procesy, aby pred spracovaním úhrady bol verifikovaný bankový účet dodávateľa na zoznam finančnej správy
 - Overiť či je bankový účet dodávateľa zverejnený v zozname
 - Overiť či je bankový účet vedený pod tým konkrétnym dodávateľom
- Ručiteľ je povinný uhradiť nezaplatenú daň v lehote **ôsmich dní** od doručenia rozhodnutia. Proti rozhodnutiu môže ručiteľ podať **odvolanie** do ôsmich dní od doručenia rozhodnutia, ktoré **nemá odkladný účinok**.

Platiteľ, ktorému je alebo má byť dodaný tovar alebo služba v tuzemsku, ručí za daň z predchádzajúceho stupňa uvedenú na faktúre, ak dodávateľ daň uvedenú na faktúre nezaplatil alebo sa stal neschopným zaplatiť daň a platiteľ v čase vzniku daňovej povinnosti **vedel** alebo na základe dostatočných dôvodov **vedieť mal alebo vedieť mohol**, že celá daň alebo časť dane z tovaru alebo služby nebude zaplatená. Dostatočným dôvodom na to, že platiteľ **vedieť mal alebo vedieť mohol**, že celá daň alebo časť dane z tovaru alebo služby nebude zaplatená, je skutočnosť, že:

- protihodnota za plnenie alebo jej časť bola zaplatená na iný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ako bankový účet dodávateľa, ktorý bol v deň uskutočnenia platby zverejnený v zozname bankových účtov oznámených podľa § 6 ods. 1 až 3 alebo podľa § 85kk spôsobom podľa § 6 ods. 5; za deň uskutočnenia platby sa považuje deň, keď platiteľ zadal poskytovateľovi platobných služieb alebo zahraničnému poskytovateľovi platobných služieb pokyn k vkladu alebo prevodu finančných prostriedkov ako protihodnotu za plnenie na účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb.“

Osobitný spôsob úhrady DPH (tzv. split-payment)

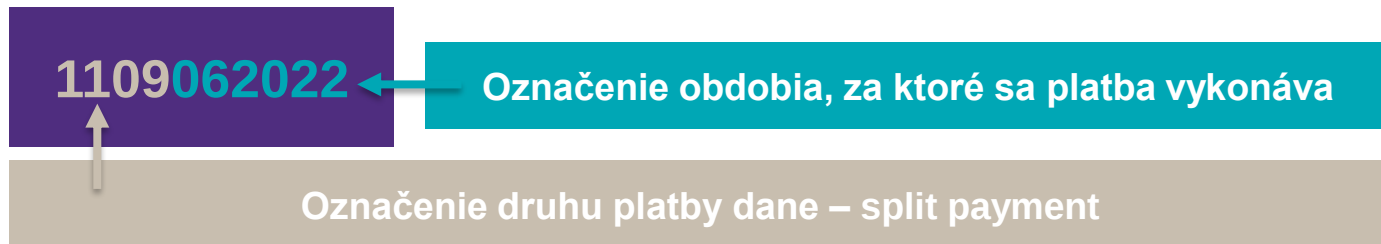
(§ 69c)

- Možnosť úhrady DPH odberateľom daňovému úradu na účet dodávateľa v prípade, ak odberateľ vie alebo má podozrenie, že dodávateľ DPH neodvedie daňovému úradu.
- Odberateľ uhradí dodávateľovi iba základ dane bez DPH.
- Odberateľ nebude ručiť za neuhradenie DPH dodávateľom.
- Avšak, akonáhle odberateľ uhradí DPH povinnosť daňovému úradu na účet dodávateľa, nebude možné tento preplatok odberateľovi vrátiť, a to ani v prípade, že aj dodávateľ uhradí svoju daňovú povinnosť.

Osobitný spôsob úhrady DPH (tzv. split-payment) (§ 69c)

- Označovanie platby v prípade, ak sa odberateľ rozhodol využiť mechanizmus rozdelenej platby za dodanie tovaru alebo služby.
- Napr. za zdaňovacie obdobie jún 2022, zaplatil by DPH na faktúre na OÚD dodávateľa, pričom táto platba by bola označená VS:

Inštitút ručenia za daň

(§ 69 ods. 14 písm. c)

Príklad:

- Plateľ A dodá tovar platiteľovi B v cene 120 000 eur vr. DPH.
- Plateľ A vyhotoví o dodaní faktúru, na ktorú uvedie číslo bankového účtu, ktoré neoznámi FRSR.
- Plateľ B, napriek tejto skutočnosti, uhradí protihodnotu na číslo účtu uvedené na faktúre.
- Ak plateľ A nezaplatí za príslušné zdaňovacie obdobie z tohto plnenia daň v lehote splatnosti, platí domnienka (§ 69 ods. 14 písm. c)/, že plateľ B o tejto skutočnosti vedel, resp. mohol/mal vedieť sa stáva ručiteľom za daň uvedenú na faktúre.
- DÚ dodávateľ mu môže rozhodnutím podľa § 69b ods. 3 ZDPH uložiť povinnosť zaplatiť daň, ktorú z tohto plnenia plateľ A nezaplatil.
- Plateľ dane B môže podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu.

Otázka:

Je možné sa tejto situácii vyhnúť bez tohto, aby plateľ B v daňovom konaní dokazoval, že nevedel a nemohol vedieť o tom, že plateľ A daň nezaplatí?

Inštitút ručenia za daň

(§ 69 ods. 14 písm. c)

Riešenie:

1. Platiteľ B si skontroluje pri platbe protihodnoty, či platiteľ A oznámil číslo účtu, na ktorý požaduje úhradu protihodnoty, FRSR
2. Platiteľ B, môže využiť inštitút rozdelenej platby (tzv. split payment) a to bez ohľadu na skutočnosť, na aký účet platiteľ A požaduje úhradu protihodnoty
 - platiteľ B zaplatí na bankový účet uvedený na faktúre len sumu základu dane a na osobný účet daňovníka vedený u správcu dane zaplatí sumu dane uvedenú na faktúre
 - v takom prípade DÚ nebude požadovať úhradu nezaplatenej dane po platiteľovi B

Oprava opravenej odpočítanej dane pri investičnom majetku (nevymožiteľné pohľadávky)

(§ 53b ods. 2 a 3)

- Precizovanie ustanovenia
- Ustanovuje sa **povinnosť** pre odberateľa (platiteľa DPH) vykonať úpravu odpočítanej dane z dôvodu zmeny a/alebo rozsahu použitia tohto investičného majetku a **zohľadniť tieto opravy pri výpočte dodatočne odpočítateľnej alebo dodatočne neodpočítateľnej dane.**

Oprava opravenej odpočítanej dane pri investičnom majetku (nevymožiteľné pohľadávky)

(§ 53b ods. 2 a 3)

Príklad

- Dodávateľ eviduje nezaplatenú pohľadávku (ani čiastočne) za plnenie, ktoré je investičným majetkom.
- Dodávateľ po vzniku nevymožiteľnej pohľadávky pristúpil k oprave základu dane podľa § 25a ZDPH.
- Odberateľ (dlžník) je povinný opraviť odpočítanú daň.
- Následne v období od vykonania opravy odpočítanej dane do vykonania opravy opravenej odpočítanej dane z dôvodu následnej úplnej alebo čiastočnej úhrady protihodnoty došlo k zmene účelu alebo rozsahu použitia investičného majetku.
- Odberateľ je povinný zohľadniť aj tieto hore uvedené zmeny účelu a rozsahu použitia majetku.

Ostatné zmeny

- Pri dodaní nápoja v jednorazovom zálohovanom obale sa do základu dane nezahŕňa vratná záloha.
- Ruší sa vydávanie osvedčení o registrácií a nahrádzajú sa rozhodnutím
- Preferenčný režim pre Európsku obrannú agentúru (podobné ako pre ozbrojené sily v inom členskom štáte v NATO) – dodanie do zahraničia alebo nadobudnutie; refundačný systém
- Oslobodenie pri dovoze tovaru alebo na vnútroštátne nákupy tovaru EK, EÚ orgánom alebo EÚ agentúrou vo vzťahu COVID-19, ak ich dodajú bezodplatne (už od 1.1.2021)
- Zjednocuje sa lehota zániku práva vyrubiť daň v súvislosti so zdaniteľnými obchodmi, na ktoré sa uplatnila niektorá z osobitných úprav podľa § 68a - § 68c (5 rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať DP pri uplatňovaní osobitnej úpravy)

Novela daňového poriadku

Zrušenie zasielania a vráťania osvedčení o registrácii

(§ 67)

- Zrušenie vydávania a osvedčení o registrácií v prípade zmien identifikačných údajov za účelom vykonania zápisu zmien.
- Dotkne sa to novo registrovaných osôb
- Ak má daňovník osvedčenie o registrácií a oznamuje zmenu alebo ruší registráciu, je nevyhnutné **vrátiť osvedčenie do 10 dní**

Registrácia z úradnej moci

(§ 67 ods. 12, § 165j)

- Od 1. januára 2022 správca dane registruje daňový subjekt z úradnej moci v lehote do 30 dní odo dňa zápisu do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.
- V prípade ak nie je zapísaný v registri, zaregistruje ho do 30 dní odo dňa podania prvého daňového priznania.
- Rozhodnutie o registrácii sa bude doručovať do schránky slovensko.sk. Ak je oznámený zástupca, tak do schránky zástupcu.

Nové informačné zoznamy na portáli FRSR

(§ 52 ods. 16, 17 a 18)

	1. Zoznam platiteľov DPH s oznámeným číslom BÚ používanom na podnikanie	2. Zoznam platiteľov DPH s prideleným OÚD na platenie daní	3. Zoznam daňových subjektov s prideleným indexom daňovej spoločlivosti
Zverejňované informácie o platiteľovi	- Meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu (FO) - Obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo (PO) - IČO - IČ DPH - Číslo bankového účtu	- Meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu (FO) - Obchodné meno, alebo názov právnickej osoby, sídlo (PO) - IČO - IČ DPH - OÚD	- Meno a priezvisko FO, adresa trvalého pobytu alebo miesto podnikania - Obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo - DIČ - IČO - Index daňovej spoločlivosti
Dátum zverejnenia na webovom sídle FRSR	1.1.2022	1.1.2022	Do 30. júna 2022

Index daňovej spoľahlivosti

(§ 53d)

- Priradovanie indexu daňovej spoľahlivosti na Slovensku funguje od roku 2018.
- Každému daňovníkovi (registrácia k dani z príjmov) tak bude priradený index plnenia daňových povinností, na základe čoho mu budú priradované dodatočné benefity.
- Daňovníci budú rozdelení do skupín **vysoko spoľahlivý**, **spoľahlivý** a **nespoľahlivý**.
- Rozdeľovanie do skupín bude vykonané na základe plnenia daňových povinností (podávanie priznaní a výkazov v lehote), včasné plnenie oznamovacích povinností, platenie daní, preddavkov a pokút, výsledky z daňovej kontroly, správne vypočítaná výška dane v daňovom priznaní alebo dodatočnom daňovom priznaní. Detailnejší matrix by malo Finančné riaditeľstvo SR zverejniť na svojej stránke.
- Daňový úrad pošle každému daňovníkovi oznámenie o priradenom indexe daňovej spoľahlivosti. Na rozdiel od minulosti bude v oznámení uvedené aj **odôvodnenie**, prečo bol taký index daňovníkovi priradený.

Index daňovej spoľahlivosti

(§ 53d)

- V prípade nesúhlasu s priradeným indexom bude možné podať **námietku do 15 dní** od doručenia oznámenia. Námietka musí byť odôvodnená.
- Ďalšou zmenou bude **zverejňovanie prideleného indexu** na stránke finančnej správy a verejne dostupné pre každého.
- Prehodnocovanie indexu vykoná daňový úrad každý polrok a v prípade zmien, oznámi tento nový index daňovníkovi.
- Pre novo registrovaných daňovníkov bude oznámený ich prvý index daňovej povinnosti až po dvoch rokoch.

Index daňovej spoľahlivosti

(§ 53d ods. 6 a 7)

Výhody (benefity) pre vysoko spoľahlivé daňové subjekty

- Vyhotovenie čiastkového protokolu v rámci výkonu daňovej kontroly na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu alebo jej časti
- Určenie lehoty najmenej 15 dní vo výzve, ktorá sa mu zasiela v súvislosti s vykonávaním daňovej kontroly alebo miestneho zisťovania
- Zníženie sumy za úhradu záväzného stanoviska na polovicu (z 1 000 eur na 500 eur)
- Zníženie sumy za žiadosť o vydanie rozhodnutia o odsúhlasení metódy ocenenia pri transferovom oceňovaní na polovicu
- Zohľadnenie pri stanovení výšky sankcie

Index daňovej spoľahlivosti

(§ 53d ods. 8)

Strata nároku na vyššie uvedené benefity

- Nespolupracuje so správcom dane, a to najmä:
 - porušuje povinnosti pri daňovej kontrole,
 - porušuje povinnosť podať daňové priznanie alebo kontrolný výkaz alebo
 - porušuje povinnosť platiť daňovú povinnosť; a
 - nebol zastihnuteľný na adrese sídla, miestna podnikania alebo na adrese prevádzkarne.

Malusy pre nespoľahlivé daňové subjekty

- 8 dňová lehota na splnenie si určitej povinnosti v súvislosti s daňovou kontrolou alebo výkonom miestneho zisťovania

Zánik práva vyrubiť daň

(§ 69 ods. 1)

- Vypúšťa sa posledná veta:

„Ak ide o daňový subjekt, ktorý si uplatňuje odpočítanie daňovej straty, nemožno vyrubiť daň ani rozdiel dane po uplynutí siedmich rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie, v ktorom bola táto daňová strata vykázaná.“

Inštitút vylúčenia fyzickej osoby

(§ 157a)

Správca dane môže vydať rozhodnutie o vylúčení na dobu 3 rokov:

1. Ak ide o FO, ktorá je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu daňového subjektu, ktorý mal ukončenú daňovú kontrolu a má daňový nedoplatok alebo nedoplatok na inom peňažnom plnení min. 5,000 EUR viac ako 1 rok po splatnosti.
 2. Ak ide o FO, ktorá bola u daňového subjektu štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu v čase, keď daňový subjekt podať daňové priznanie k DPH za zdaňovacie obdobie, za ktoré bola daňová kontrola oprávnenosti nároku ukončená.
- Vylúčená fyzická osoba sa bude môcť voči rozhodnutiu o vylúčení odvolať, avšak nemôže podať voči rozhodnutiu podnet na preskúmanie rozhodnutie mimo odvolacieho konania a návrh na obnovu konania. Rozhodnutie o vylúčení je preskúmateľné súdom.

Inštitút vylúčenia fyzickej osoby

(§ 157a)

- Vylúčenie osôb sa **nevzťahuje** na daňový subjekt, ak:
 - sa voči nemu vedie daňová exekúcia na daňový nedoplatok, ktorý je uspokojovaný aj po 1 roku od jeho splatnosti,
 - mu bol povolený odklad platenia dane alebo daňového nedoplatku alebo povolené splátky;
 - Je voči nemu začaté konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie.

Ostatné zmeny

- Zrušenie súhrnného protokolu (§ 19a)
- Predvolaná osoba **musí predložiť aj dôkazy** o tom, že sa nemohla zo závažných dôvodov zúčastniť na požadovanom úkone pri správe daní (§ 20 ods. 2)
- Lehota na nazeranie do spisov - **10 dní od podania žiadosti, pričom žiadosť je možné podať buď telefonicky, elektronicky alebo listinne** (§ 23 ods. 1).
- Zosúladenie doručovania protokolu o určení dane podľa pomôcok, rovnako ako je to pri protokole z daňovej kontroly, kedy je výzva súčasťou uvedeného protokolu (§ 24 ods. 4).
- Zníženie poplatku za záväzné stanovisko **1 000 eur** (§ 53c)

Ostatné zmeny (2)

- Na účely dokazovania sa môžu vykonávať spoločné úkony, ktorými sú najmä ústne pojednávanie, výsluch svedkov, výsluch znalcov a oboznamovanie sa s dôkaznými prostriedkami (§ 24 ods. 6).
- Vypočutie svedka bude možné prostredníctvom **videokonferencie**, alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie (§ 25 ods. 5).
- Správca dane nebude povinný vrátiť daňovému subjektu zapožičané doklady v rámci miestneho zisťovania, ak ich poskytol Kriminálnemu úradu finančnej správy, Policajnému zboru alebo orgánom činným v trestnom konaní na základe ich žiadosti (§ 38 ods. 5, § 46 ods. 6).
- Správca dane pri stanovení exekučných nákladov **nemôže určiť** ako exekučný náklad pri výkone daňovej exekúcie **zadržanie vodičského preukazu** (§ 149 ods. 4 písm. f).
- Zmeny v oddĺžení a konkurzoch - správca dane nevyrubí úrok z omeškania:
 - v čase od vyhlásenia konkurzu do zrušenia konkurzu,
 - z dlžnej sumy prihlásenej pohľadávky počas reštrukturalizácie a po skončení reštrukturalizácie, ak trvajú účinky súdom potvrdeného reštrukturalizačného planá, a to aj ak ide o neprihlásenú pohľadávku.
- Ak správca dane nevyrubil úrok z omeškania právoplatným rozhodnutím do vyhlásenia konkurzu, do začatia reštrukturalizačného konania alebo do rozhodného dňa, vypočíta sa za obdobie do vyhlásenia konkurzu, do začatia reštrukturalizačného konania alebo do rozhodného dňa.

Novela zákona o účetnictví

Povinné náležitosti účtovného dokladu

(§ 10 ods. 1)

- Vypúšťa sa označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v ÚJ účtujúcich v sústave PÚ, ak to nevyplýva z programového vybavenia.
- Naďalej ostáva povinnosť poskytnúť (na výzvu DÚ) pri kontrole prístup do softvéru na vedenie účtovníctva a účtovné záznamy, ktoré preukazujú označenie účtov.
- Umožňuje sa, aby bol podpis osoby zodpovednej za uskutočnenie účtovného prípadu nahradený elektronickou výmenou údajov alebo vnútorným kontrolným systémom.

Zmena ukladania účtovných dokumentov do registra účtovných závierok 1.1.2022

(§ 23a ods. 1, 2, 11 a § 23b ods. 1, 3 a 4)

- Účtovné jednotky budú povinné ukladať do registra účtovných závierok všetky účtovné dokumenty za účtovné obdobie roka 2021 už iba **v elektronickej podobe**.
- Ukladanie uvedených dokumentov v elektronickej podobe do registra bude možné vo forme:
 - ukladania účtovných dokumentov ako prílohu vyhotovenú v elektronickej podobe, alebo
 - vytvorenia formuláru na ukladanie účtovných závierok v štruktúrovanej forme Finančnou správou SR (umožní automatizované spracovanie údajov).

Možnosť presunúť niektoré omylom uložené dokumenty

1.1.2022

(§ 23b ods. 5)

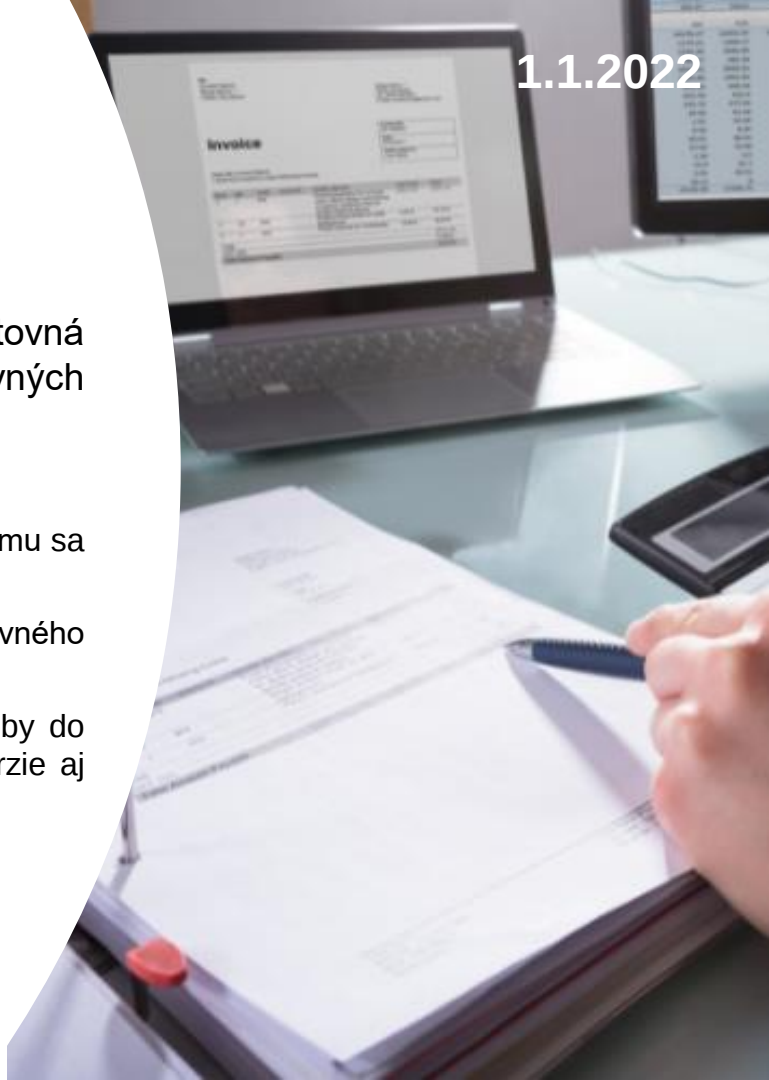
- Navrhuje sa možnosť MF SR ako správcovi registra na základe žiadosti presunúť dokument:
 - ktorý nie je účtovným dokumentom, ktorý sa do registra povinne ukladá (napr. v minulosti boli omylom uložené dokumenty ako daňové priznanie, potvrdenie o zaplatení dane z príjmov a pod.),
 - ktorý bol omylom uložený k inej účtovnej jednotke, presunúť k účtovnej jednotke, ktorej sa týka.

Elektronizácia účtovníctva

(§ 31 až § 33)

1.1.2022

- Doplnenie a špecifikovanie podmienok, ktoré je účtovná jednotka povinná dodržať pri spracovávaní účtovných záznamov.
- Ide predovšetkým o nasledovné zmeny:
 - Ustanovenia o listinnej a elektronickej podobe účtovného záznamu sa upresnia a zjednodušia;
 - Nanovo sa ustanovujú možné spôsoby transformácie účtovného záznamu pri zmene podoby účtovného záznamu;
 - Na proces transformácie účtovného záznamu z listinnej podoby do elektronickej podoby je možné použiť okrem zaručenej konverzie aj skenovanie, čím sa výrazne zjednoduší tento proces;

- Vlastnoručný podpis je možné nahradiť akýmkoľvek elektronickým podpisom, pričom je dôležitá jednoznačná preukázateľná identifikácia osoby, ktorá tento podpisový záznam vyhotovila;
- Umožňuje sa uskutočňovať spracovanie a výmenu účtovných záznamov v rámci účtovnej jednotky alebo medzi účtovnými jednotkami vo forme elektronickej výmeny údajov prostredníctvom používateľského aplikačného programu;
- Pri overovaní účtovnej závierky audítorom alebo pri daňovej kontrole je účtovná jednotka povinná umožniť prístup do softvéru na vedenie účtovníctva a preukázať účtovným záznamom označenie účtov, na ktorých sú účtovné prípady účtované (ak sa účtuje v sústave podvojného účtovníctva);
- Ak účtovná jednotka vedie a uchováva účtovné záznamy v elektronickej podobe, má povinnosť ich predkladať oprávneným osobám v takejto podobe;

Elektronizácia účtovníctva vs. zákon o archívoch

- Ak účtovný záznam je súčasne **aj registratúrnym záznamom**, účtovná jednotka je naďalej povinná rešpektovať aj ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach.
- Vo všeobecnosti platí, že na **fyzické a právnické osoby, ktoré podnikajú** na základe živnostenského alebo iného oprávnenia sa tento zákon vzťahuje len v obmedzenej miere a prevažne **patria medzi pôvodcov registratúry, z činnosti ktorých nevznikajú záznamy s trvalou dokumentárnou hodnotou**. Na tieto subjekty sa nevzťahuje povinnosť uchovať registratúrny záznam, z ktorého vyhotovil elektronickú kópiu, počas lehoty jeho uloženia (dôvodová správa).
- Ak je účtovná jednotka pôvodcom registratúry prvej alebo druhej kategórie (napr. je orgánom verejnej moci), musí rešpektovať ustanovenia tohto zákona v plnej miere.

Elektronizácia účtovníctva

(§ 31 až § 33)

- Účtovná jednotka je povinná dodržať požiadavky na účtovný záznam, medzi ktoré patrí **vierohodnosť pôvodu, neporušenosť obsahu a čitateľnosť účtovného záznamu od okamihu vyhotovenia účtovného záznamu**, v priebehu jeho možnej transformácie, prijatia, odoslania, sprístupnenia až do konca lehoty ustanovenej na jeho uchovávanie.
- Účtovná jednotka je zároveň povinná **vypracovať účtovný záznam – interný predpis, ktorým určí systém uchovávania účtovnej dokumentácie**.

Zmeny v uložení pokút

(§ 38 ods. 2 písm. a) e) a f)

- **dolná hranica sadzby** pri závažnom porušení zákona o účtovníctve vo výške 1 000 €
- **výška sankcie** v prípade, ak si účtovná jednotka nesplní povinnosť uloženia účtovného dokumentu do registra a DÚ nemá k dispozícii ÚZ, na základe ktorej by bolo možné z hodnoty majetku vyčíslit' výšku sankcie
- sankciu za porušenie ustanovení v oblasti uchovávania a ochrany účtovnej dokumentácie
- sankciu za nesplnenie povinnosti, ktorú má posledný štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra a uchovávania účtovnej dokumentácie.

Započítanie daňového nedoplatku

(§ 87 ods. 9)

- Umožnenie verejným obstarávateľom so statusom štátnej rozpočtovej organizácie, si počas realizácie zmluvného plnenia ako výsledku verejného obstarávania započítať voči pohľadávke dodávateľa zmluvného plnenia, ktorá mu vznikla v dôsledku dodania predmetu zmluvného plnenia verejnému obstarávateľovi pohľadávku štátu na nezaplatenej dani dodávateľa (ak je dodávateľ zmluvného plnenia daňový dlžník).
- Navrhovaná legislatívna úprava by mala prispievať k prirodzenej motivácii platiť dane a teda zvyšovať platobnú disciplínu daňovníkov pri plnení ich daňových povinností.

Ostatné zmeny

Obojsmerná elektronická komunikácia

s finančnou správou

- Komunikácia zo strany finančnej správy sa od 1.1.2022 nebude uskutočňovať cez portál FS, ale cez ÚPVS (slovensko.sk) v súlade so zákonom o e-Governmente.
- Majiteľ elektronickej schránky má možnosť nastaviť si notifikácie o doručení novej správy do priečinka, a to na e-mail alebo formou textovej správy (SMS).
- Subjektom, ktoré nebudú mať elektronickú schránku na ÚPVS aktívnu, bude doručenie zabezpečené cez službu „Centrálne úradné doručovanie“, t.j. prostredníctvom pošty.

Obojsmerná elektronická komunikácia

s finančnou správou

Právnické osoby zapísané v ORSR	Organizačné zložky zapísané v ORSR	Vybrané právnické osoby nezapísané v ORSR*	Fyzické osoby (podnikatelia, nepodnikatelia)	Zahraničné osoby
Doručovanie daňovej korešpondencie do elektronickej schránky na ÚPVS			Doručovanie daňovej korešpondencie poštou alebo do elektronickej schránky daňového zástupcu	Doručovanie daňovej korešpondencie do elektronickej schránky na PFS alebo poštou alebo do elektronickej schránky daňového zástupcu
Korešpondencia bude adresovaná <u>do elektronickej schránky na ÚPVS právnickej osoby</u>, ktorú spravuje: 1. <u>Slovenský štatutár</u> - prihlasuje s občianskym preukazom s čipom a BOK 2. <u>Zahraničná štatutár</u> - prihlasuje sa dokladom o pobyte cudzinca alebo alternatívnym autentifikátorom 3. <u>Spplnomocnená osoba</u> (napr. zamestnanec alebo iná osoba) - na základe podanej žiadosti o udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou - prihlasuje sa s občianskym preukazom s čipom a BOK Korešpondencia bude adresovaná <u>do elektronickej schránky na ÚPVS daňového zástupcu**</u> v prípade udelennej plnej moci na zastupovanie spoločnosti v daňovom konaní			V prípade, ak nemajú na Slovensku daňového zástupcu, korešpondencia bude doručovaná na adresu trvalého pobytu, miesta podnikania alebo sídla spoločnosti prostredníctvom Slovenskej pošty. Pokiaľ majú na Slovensku daňového zástupcu, korešpondencia bude adresovaná do elektronickej schránky na ÚPVS daňového zástupcu.	V prípade, ak má zriadený elektronický prístup do portálu finančnej správy, korešpondencia bude doručovaná do tejto schránky. Ak nemá zriadený elektronický prístup do portálu finančnej správy, korešpondencia bude doručovaná na adresu trvalého pobytu, miesta podnikania alebo sídla spoločnosti prostredníctvom Slovenskej pošty. Pokiaľ majú na Slovensku daňového zástupcu, korešpondencia bude adresovaná do el. schránky na ÚPVS daňového zástupcu.

E-faktúra

Zákon o faktúre a zasielaní údajov do systému e-faktúra

- Nového opatrenie, ktorého cieľom je efektívny boj proti daňovým únikom.
- Zavedením zaručenej e-faktúry sa má znížiť medzera vo výbere daní a zabezpečiť vyšší daňový výnos do štátneho rozpočtu.
- Zasielanie fakturačných údajov pred vystavením finálnej verzie faktúry
- Reportingové povinnosti pre všetkých podnikateľov
- Dodatočné náklady v súvislosti s úpravami softvérov a riziko spojené so zabezpečením štátnej aplikácie
- Časový nesúlad medzi prijatím faktúry a jej zaevidovaním do účtovného systému

E-faktúra

Zákon o faktúre a zasielaní údajov do systému e-faktúra

Plán spustenia nových reportingových povinností je rozdelený do 3 nasledujúcich etáp:

sa bude týkať obchodných transakcií realizovaných medzi štátnym sektorom a podnikateľmi, tzv. B2G (Business to Government) segment.

sa bude týkať obchodných transakcií realizovaných medzi podnikateľmi, tzv. B2B (Business to Business) segment a medzi podnikateľmi a ich zákazníkmi, tzv. B2C (Business to Consumer) segment.

Otázky

Ďakujeme za pozornosť!

Kontakt

Ing. Silvia Hallová, LL.M, DipIFR
Tax Partner

T +421 2 59 300 474
M +421 918 884 073
E silvia.hallova@sk.gt.com

Mgr. Ľubomíra Murgašová
Tax Manager

T +421 2 59 300 476
M +421 915 777 944
E lubomira.murgasova@sk.gt.com

© 2021 Grant Thornton Slovakia. All rights reserved

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires.

Grant Thornton Slovakia is a member firm of Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.

www.grantthornton.sk

